

Львівський національний університет імені Івана Франка

Кафедра статистики
Факультет економічний

"ЗАТВЕРДЖУЮ"
Декан економічного факультету

_____ проф. Панчишин С.М.
" ____ " _____ 2006 р.

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

Предмет **Економічна статистика**
Спеціальність **Прикладна статистика**
Факультет **Економічний**

Виписка з навчального плану

№ семестру	К-сть годин	Лекції	Практ.	Лабор.	Конс.	Залік	Іспит	СР

Затверджено
на засіданні кафедри статистики
Протокол № 1 від "1" вересня 2006 р.
Завідувач кафедри
_____ проф. Матковський С.О.

Львів - 2006

Анотація

Економічна статистика - одна з найбільш важливих галузей статистики, яка займається кількісною характеристикою масових процесів в економіці, що в першу чергу дає інформацію органам державного управління для вирішення питань, пов'язаних з регулюванням економіки і опрацюванням економічної політики.

Курс „Економічна статистика” охоплює всі основні статистичні показники та класифікації, які необхідні для аналізу ринкової економіки. Значна увага приділяється методології та інформаційній базі, необхідній для визначення найбільш важливих показників економічної статистики.

Зміст дисциплін враховує зміни, які відбулися в економіці України в рамках переходу на міжнародні стандарти.

У результаті вивчення дисципліни студент повинен:

- використовувати сучасну систему показників економічної статистики;
- застосовувати методи статистичного аналізу для дослідження соціально - економічних явищ і процесів;
- проводити спеціально організовані статистичні спостереження;
- використовувати стандартні статистичні програми для обробки даних на ПЕОМ

Тематичний план курсу

- Тема 1. Предмет, метод і завдання економічної статистики.
- Тема 2. Основні класифікації та групування в економічній статистиці.
- Тема 3. Статистика населення та ринку праці.
- Тема 4. Статистика робочої сили, робочого часу та витрат на робочу силу.
- Тема 5. Система національних рахунків.
- Тема 6. Валовий внутрішній продукт - основний показник СНР.
- Тема 7. Міжгалузевий баланс.
- Тема 8. Статистика національного багатства.
- Тема 9. Статистика ефективності суспільного виробництва.
- Тема 10. Статистика витрат виробництва, обороту та рентабельності.
- Тема 11. Статистика цін та ціноутворення на макрорівні.
- Тема 12. Статистика життєвого рівня населення.

Зміст програми за темами

Тема 1. Предмет, метод і завдання економічної статистики (2 год.)

Поняття про економічну статистику, її предмет і метод. Завдання економічної статистики. Система показників економічної статистики.

Самостійна робота - 2 год.

Тема 2. Основні класифікації та групування в економічній статистиці. (4 год.)

Класифікації і групування в соціально-економічній статистиці. Економічні концепції класифікацій. Державний класифікатор України КВЕД. Критерії визначення галузей економіки. Застосування методу „TOP-DOWN” при визначенні переважаючого виду діяльності.

Міжнародна стандартна класифікація занять. Міжнародні класифікатори продукції і номенклатури товарів. Інші міжнародні економічні класифікації та групування.

Самостійна робота — 4 год.

Тема 3. Статистика населення та ринку праці. (6 год.)

Джерела інформації про населення. Основні категорії населення. Групування населення за різними ознаками. Статистичне вивчення природнього руху населення: абсолютні та відносні показники народжуваності, смертності та природнього приросту. Часткові показники народжуваності і смертності. Показники сумарної народжуваності, бруто і нетто відтворення населення. Поняття про таблиці смертності (дожиття). Показники середньої тривалості життя. Показники одруження та розлучень.

Поняття міграції населення. Абсолютні та відносні показники механічного руху населення.

Розрахунок перспективної чисельності населення.

Завдання статистичного вивчення ринку праці. Система показників чисельності і складу робочої сили. Поняття економічно активного населення і аналіз рівня і динаміки безробіття. Економічно неактивне населення. Джерела інформації про зайнятість населення.

Показники зайнятості та безробіття населення. Класифікація населення за статусом в зайнятості, баланс трудових ресурсів. Статистика трудових конфліктів.

Самостійна робота - 6 год.

Тема 4. Статистика робочої сили, робочого часу та витрат на робочу силу. (6 год.)

Показники чисельності і складу робочої сили. Поняття облікової чисельності, методика визначення середньооблікової чисельності штатних працівників та середньооблікової чисельності всього персоналу в еквіваленті повної зайнятості. Показники руху робочої сили.

Робочий час та його використання. Календарний, табельний та максимально можливий фонд робочого часу. Баланс робочого часу. Показники використання змінного режиму та робочих місць.

Статистика витрат на робочу силу.

Самостійна робота — 6 год.

Тема 5. Система національних рахунків. (6 год.)

Історія виникнення системи національних рахунків. Загальні принципи побудови системи національних рахунків. Основні поняття і класифікації в системі національних рахунків. Характеристика системи національних рахунків ООН. Національні особливості застосування системи національних рахунків. Види рахунків та їх

структура: ресурсна частина та використання ресурсів. Зіставлення показників системи національних рахунків і балансу народного господарства. Застосування СНР в макроекономічному аналізі і прогнозуванні.

Самостійна робота - 6 год.

Тема 6. Валовий внутрішній продукт - основний показник СНР. (4 год.)

Загальна характеристика ВВП. Склад валового внутрішнього продукту. Методи обчислення ВВП. Розрахунок ВВП в постійних цінах.

Статистика продукції промисловості. Натуральні і вартісні показники продукції промисловості. Валовий оборот, валова, товарна, реалізована і чиста продукція. Індекси промислового виробництва.

Система показників, джерела інформації й публікації статистики продукції сільського господарства. Міжнародне зіставлення продукції сільського господарства.

Статистика обороту продукту в галузі торгівлі. Основні категорії товарообороту.

Міжнародні порівняння ВВП на основі паритетів купівельної спроможності валют.

Самостійна робота — 4 год.

Тема 7. Міжгалузевий баланс. (4 год.)

Загальні поняття і схема МГБ. Основне рівняння МГБ. Види МГБ. Основні методи і схеми оцінки показників МГБ. Методи побудови МГБ.

Самостійна робота ~ 4 год.

Тема 8. Статистика національного багатства. (6 год.)

Поняття національного багатства: загальна концепція та визначення. Класифікації та групування, які використовуються при вивченні національного багатства в СНР. Види оцінки національного багатства. Джерела статистики про національне багатство. Статистичне вивчення обсягу, структури і динаміки національного багатства.

Система показників простого і розширеного відтворення основного капіталу. Поняття, склад і методи оцінки капітальних вкладень.

Поняття основних фондів та їх класифікація. Види оцінки основних фондів. Методи розрахунку амортизації. Баланси основних фондів. Показники стану руху та використання основних фондів.

Поняття та класифікація оборотних засобів. Статистичне вивчення обсягу та використання оборотних фондів. Поняття матеріалоемкості продукції. Аналіз матеріалоемкості продукції.

Показники оборотності фондів обігу.

Самостійна робота - 6 год.

Тема 9. Статистика ефективності суспільного виробництва. (4 год.)

Поняття продуктивності праці. Показники продуктивності праці в міжнародній статистиці.

Аналіз динаміки продуктивності праці в натуральному, вартісному та трудовому виразі. Статистичне вивчення факторів зростання продуктивності праці. Особливості розрахунку рівня і динаміки продуктивності праці в окремих галузях економіки.

Самостійна робота - 4 год.

Тема 10. Статистика витрат виробництва, обороту та рентабельності. (6 год.)

Завдання статистики витрат виробництва і обігу. Аналіз структури витрат виробництва і обігу. Аналіз собівартості продукції виробництва. Особливості вивчення собівартості продукції у капітальному будівництві та сільському господарстві. Статистичний аналіз витрат обороту. Показники валового доходу та прибутку. Показники рентабельності та ділової активності, аналіз фінансової стійкості підприємства.

Самостійна робота -6 год.

Тема 11. Статистика цін та ціноутворення на макрорівні. (4 год.)

Індекси цін та аналіз їх структури. Оцінка рівня інформації, її використання для порівняльного аналізу вартісних показників.

Самостійна робота -

Тема 12. Статистика життєвого рівня населення. (2 год.)

Завдання статистики життєвого рівня населення. Система показників рівня життя. Показники обсягу кінцевих доходів населення. Номінальні і реальні доходи. Баланс» грошових доходів і витрат населення.

Показники обсягу, структури і рівня споживання матеріальних благ та послуг. Показники статистики бюджетів сімей. Узагальнюючий показник рівня життя населення. Індекс вартості життя.

Самостійна робота — 6 год.

Плани практичних (семінарських) занять

Заняття 1. Предмет, метод і завдання економічної статистики

1. Система показників економічної статистики.

Заняття 2. Основні класифікації та групування в економічній статистиці

1. Державний класифікатор України КВЕД.
2. Критерії визначення галузей економіки.

Теми рефератів: 1. Економічні концепції класифікацій.

Заняття 3. Основні класифікації та групування в економічній статистиці

1. Застосування методу „TOP-DOWN” при визначенні переважаючого виду діяльності. Теми рефератів: 1. Класифікації і групування в соціально-економічній статистиці.

Заняття 4. Статистика населення та ринку праці

1. Статистичне вивчення природного руху населення: абсолютні та відносні показники народжуваності, смертності та природнього приросту.
2. Показники середньої тривалості життя.

Заняття 5. Статистика населення та ринку праці

1. Поняття міграції населення.
2. Абсолютні та відносні показники механічного руху населення.
3. Розрахунок перспективної чисельності населення.

Заняття 6. Статистика населення та ринку праці

1. Поняття економічно активного населення і аналіз рівня і динаміки безробіття.

Теми рефератів: 1. Поняття про таблиці смертності (дожиття).
2. Показники одруження та розлучень, їх аналіз.
3. Завдання статистичного вивчення ринку праці.

Заняття 7. Статистика робочої сили, робочого часу та витрат на робочу силу

1. Поняття облікової чисельності.
2. Методика визначення середньооблікової чисельності штатних працівників та середньооблікової чисельності всього персоналу в еквіваленті повної зайнятості.

Заняття 8. Статистика робочої сили, робочого часу та витрат на робочу силу

1. Показники руху робочої сили.
2. Робочий час та його використання.

Заняття 9. Статистика робочої сили, робочого часу та витрат на робочу силу

1. Календарний, табельний та максимально можливий фонд робочого часу.

Теми рефератів: 1. Статистика витрат на робочу силу.

Заняття 10. Система національних рахунків

1. Основні поняття і класифікації в системі національних рахунків.

Заняття 11. Система національних рахунків

1. Види рахунків та їх структура: ресурсна частина та використання ресурсів.

Заняття 12. Система національних рахунків

1. Зіставлення показників системи національних рахунків і балансу народного господарства.

Теми рефератів: 1. Історія виникнення системи національних рахунків.

2. Характеристика системи національних рахунків ООН.

Заняття 13. Валовий внутрішній продукт - основний показник СНР

1. Методи обчислення ВВП. Розрахунок ВВП в постійних цінах.

Заняття 14. Валовий внутрішній продукт - основний показник СНР

1. Міжнародні порівняння ВВП на основі паритетів купівельної спроможності валют.

Тема рефератів: 1. Склад валового внутрішнього продукту та його аналіз.

Заняття 15. Міжгалузевий баланс

1. Основне рівняння МГБ.
2. Види МГБ.

Заняття 16. Міжгалузевий баланс

1. Методи побудови МГБ.

Заняття 17. Статистика національного багатства

1. Статистичне вивчення обсягу, структури і динаміки національного багатства.

Заняття 18. Статистика національного багатства

1. Поняття основних фондів та їх класифікація.
2. Види оцінки основних фондів.
3. Методи розрахунку амортизації.
4. Баланси основних фондів. Показники стану руху та використання основних фондів.

Заняття 19. Статистика національного багатства

1. Статистичне вивчення обсягу та використання оборотних фондів.
2. Поняття матеріалоемкості продукції. Аналіз матеріалоемкості продукції.

Теми рефератів: 1. Поняття національного багатства: загальна концепція та визначення.

2. Класифікації та групування, які використовуються при вивченні національного багатства в СНР.
3. Поняття, склад і методи оцінки капітальних вкладень.

Заняття 20. Статистика ефективності суспільного виробництва

1. Аналіз динаміки продуктивності праці в натуральному, вартісному та трудовому виразі.

Заняття 21. Статистика ефективності суспільного виробництва

1. Особливості розрахунку рівня і динаміки продуктивності праці в окремих галузях економіки.

Теми рефератів: 1. Показники продуктивності праці в міжнародній статистиці.

Заняття 22. Статистика витрат виробництва, обороту та рентабельності

1. Аналіз структури витрат виробництва і обігу.
2. Аналіз собівартості продукції виробництва.

Заняття 23. Статистика витрат виробництва, обороту та рентабельності

1. Статистичний аналіз витрат обороту.
2. Показники валового доходу та прибутку.

Заняття 24. Статистика витрат виробництва, обороту та рентабельності

1. Показники рентабельності та ділової активності.
2. Аналіз фінансової стійкості підприємства.

Заняття 25. Статистика цін та ціноутворення на макрорівні

1. Індекси цін та аналіз їх структури.

Заняття 26. Статистика цін та ціноутворення на макрорівні

1. Оцінка рівня інфляції.
2. Використання оцінки рівня інфляції для порівняльного аналізу вартісних показників.

Заняття 27. Статистика життєвого рівня населення

1. Система показників рівня життя.
2. Номінальні і реальні доходи.

Теми рефератів: Узагальнюючий показник рівня життя населення. Індекс вартості життя.

Завдання для самостійної роботи

Тема 1. Предмет, метод і завдання економічної статистики (2 год.)

Поняття про економічну статистику, її предмет і метод.

Завдання економічної статистики.

Джерело:

1. [1]
2. [7]
3. [17]
4. [21]

Тема 2. Основні класифікації та групування в економічній статистиці (4 год.)

Міжнародна стандартна класифікація занять.

Міжнародні класифікатори продукції і номенклатури товарів. Інші міжнародні економічні класифікації та групування.

Джерело:

1. [7]
2. [17]
3. [21]

Тема 3. Статистика населення та ринку праці (6 год.)

Джерела інформації про населення. Основні категорії населення. Групування населення за різними ознаками. Часткові показники народжуваності і смертності. Показники сумарної народжуваності, бруто і нетто відтворення населення. Система показників чисельності і складу робочої сили. Економічно неактивне населення. Джерела інформації про зайнятість населення.

Показники зайнятості та безробіття населення. Класифікація населення за статусом в зайнятості, баланс трудових ресурсів. Статистика трудових конфліктів.

Джерело:

1. [7]
2. [17]
3. [21]

Тема 4. Статистика робочої сили, робочого часу та витрат на робочу силу (6 год.)

Показники чисельності і складу робочої сили.

Баланс робочого часу. Показники використання змінного режиму та робочих місць.

Джерело:

1. [7]
2. [17]
3. [21]

Тема 5. Система національних рахунків (6 год.)

Загальні принципи побудови системи національних рахунків. Національні особливості застосування системи національних рахунків. Застосування СНР в макроекономічному аналізі і прогнозуванні.

Джерело:

1. [7]
2. [17]
3. [21]

Тема 6. Валовий внутрішній продукт - основний показник СНР (4 год.)

Загальна характеристика ВВП. Статистика продукції промисловості. Натуральні і

вартісні показники продукції промисловості. Валовий оборот, валова, товарна, реалізована і чиста продукція. Індeksi промислового виробництва.

Система показників, джерела інформації й публікації статистики продукції сільського господарства. Міжнародне зіставлення продукції сільського господарства.

Статистика обороту продукту в галузі торгівлі. Основні категорії товарообороту.

Джерело:

1. [7]
2. [17]
3. [21]

Тема 7. Міжгалузевий баланс (4 год.)

Загальні поняття і схема МГБ. Основні методи і схеми оцінки показників МГБ.

Джерело:

1. [7]
2. [17]
3. [21]

Тема 8. Статистика національного багатства. (6 год.)

Види оцінки національного багатства. Джерела статистики про національне багатство. Система показників простого і розширеного відтворення основного капіталу. Поняття та класифікація оборотних засобів. Показники оборотності фондів обігу.

Джерело:

1. [7]
2. [17]
3. [21]

Тема 9. Статистика ефективності суспільного виробництва (4 год.)

Поняття продуктивності праці. Статистичне вивчення факторів зростання продуктивності праці.

Джерело:

1. [7]
2. [17]
3. [21]

Тема 10. Статистика витрат виробництва, обороту та рентабельності (6 год.)

Завдання статистики витрат виробництва і обігу. Особливості вивчення собівартості продукції у капітальному будівництві та сільському господарстві.

Джерело:

1. [7]
2. [17]
3. [21]

Тема 12. Статистика життєвого рівня населення (6 год.)

Завдання статистики життєвого рівня населення. Показники обсягу кінцевих доходів населення. Баланс грошових доходів і витрат населення.

Показники обсягу, структури і рівня споживання матеріальних благ та послуг. Показники статистики бюджетів сімей.

Джерело:

1. [7]
2. [17]

ЛІТЕРАТУРА

1. Закон України про державну статистику. 17 вересня 1992 р.
2. Елисеєва й др. Міжнародна статистика: Учеб.посібник/И.И.Елисеєва, Т.В.Костєєва, Л.И.Хоменко.-Мн.:Виш.шк., 1995.-224с.
3. Елисеєва И.И., Юзбашев М.М. Общая теория статистики: Учебник/ Под ред. И.И.Елисеєвой. М.: Финансы й статистика, 1995.-368 с.
4. Єріна А.М., Пальян З.О. Теорія статистики: Практикум. -К.: Товариство "Знання", КОО,1997. -325 с.
5. Кулинич О.І. Теорія статистики: Підручник.- К.: Вища школа,1992.-135с.
6. Лапішко М.Л. Основи фінансового статистичного аналізу економічних процесів.- Львів: Світ, 1995.
7. Липпе Петер. Экономическая статистика. - Штутгарт: Из-во ФСУ, 1995.-629 с. о.
8. Макроэкономическая статистика: Учебник/Под ред.Г.Д.Кулагиной.-М.: Финансы и статистика, 1996.-20л.
9. Моторин Р.М. Міжнародна статистика: Навч. посібник.-К.: Вища школа, 1993.-203с.
10. Национальное счетоводство: Учебник/ Под ред. Г.Д. Кулагиной.- М.: Финансы и статистика, 1996.-20л.
11. Новиков М.М., Теслюк Й.Е. Макроэкономическая статистика. Мн.: БГЗУ, 1996.-132с.
12. Батурич Т. й др. Под ред. А.А.Спирина, О.З.Башиной.- М.: Финансы и статистика, 1996.-296с.
13. Рябушкин Б.Т. Основы статистики финансов: Учебное пособие.-М.: Финстатинформ, 1997.-80С.
14. Рябушкин Б.Т., Хоменко Т.А. Система национальных счетов.-М.: Финансы и статистика, 1993.-96с.
15. Социальная статистика: Учебник/ Под ред. И.И. Елисеєвой.- М.: Финансы и статистика, 1996.-20л.
16. Статистика: Підручник/Під ред. А.В. Головача.- К.: Вища школа,1993.-623с.
17. Статистика : Підручник/Під ред. С.С. Герасименка. - К.: КНЕУ, 1998.
18. Статистика финансов: Учебник/Под ред. Г.Д. Кулагиной.- М.: Финансы и статистика, 1996.-30л.
19. Теория статистики: Учебник/Под ред. проф. Р.А.Шмойловой.- М.: Финансы и статистика, 1996.-464с.
20. Экономика й статистика фирм: Учебник/ Под ред. И.К. Беляевского. -М.: Финансы и статистика, 1996.-240с.
21. Экономическая статистика:Учебник/Под ред. Ю.Н. Иванова.- М.: ИНФРА-М, 1998.-480с.

